

Jurgis Brėdikis

Vienas garsiausių Lietuvos kardiochirurgų, profesorius, habilituotas biomedicinos mokslų daktaras, diplomatas, buvęs sveikatos apsaugos ministras, Lietuvos mokslų akademijos narys. Gimė 1929 m. balandžio 30 d. Prahoje, Čekoslovakijoje, mirė 2021 m. rugpjūčio 15 d. Kaune.

Akademikas J. Brėdikis buvo tarpukario diplomato Juozo Brėdikio (1885–1950) sūnus. 1946 m. jis baigė Kauno 4-ąją vidurinę mokyklą, 1952 m. – Kauno medicinos institutą. Nuo 1952 m. dirbo šio instituto (KMI, nuo 1998 m. Kauno medicinos universitetas) dėstytoju. 1954–1957 m. buvo Maskvos I. Sečenovo medicinos instituto aspirantu. 1957 m. apgynė medicinos mokslų daktaro, 1963 m. – habilituoto daktaro disertacijas, 1966 m. tapo profesorium. 1964–1990 m. vadovavo KMI Hospitalinės chirurgijos katedrai, 1985–1990 m. – Sąjunginiam sudėtingų širdies ritmo sutrikimų chirurginio gydymo ir elektrostimuliacijos centrui Kaune. 1991–1993 m. kardiochirurginės klinikos vadovas. 2006 m. suteiktas LSMU profesoriaus emerito vardas. 1993–1994 m. Adolfo Šleževičiaus Vyriausybėje profesorius dirbo sveikatos apsaugos ministru, 1995–1998 m. – ambasadoriumi Čekijoje ir Vengrijoje, o 1995–1997 m. dar ir Turkijoje. Nuo 1986 m. Rusijos medicinos mokslų akademijos, 1994–2011 m. Lietuvos mokslų akademijos (LMA) tikrasis narys. Lietuvos mokslų akademijos labdaros ir paramos fondo „Mokslas ir visuomenė“ valdybos pirmininkas. Nuo 2011 m. LMA narys emeritas.

Profesorius J. Brėdikis buvo širdies elektrostimuliacijos ir širdies aritmijų chirurginio gydymo pradininkas. Žinomas šalies medikas sukūrė daugelį naujų diagnostikos ir gydymo būdų, tyrė ir kardiochirurgijoje taikė elektronikos metodus, lazerį. Per savo gyvenimą profesorius sukūrė daugiau kaip 60 išradimų, Kaune įkūrė širdies elektrostimuliacijos ir aritmijų chirurgijos mokyklą, parašė 13 monografijų ir vadovėlių, domėjosi Rytų tradicine medicina. Jis priklausė Tarptautinės širdies elektrostimuliacijos ir elektrofiziologijos ir Tarptautinės chirurgijos, taip pat Europos kardiotorakalinės chirurgijos draugijoms.

Profesorius buvo Vytauto Didžiojo universiteto Atkuriamojo Senato narys. 2009 m. jis sukūrė naujos kokybės visuomeninį judėjimą „Šviesuva“ su centru Kauno mieste valdybos pirmininkas. Nuo pat įkūrimo daug dėmesio skyrė asociacijos veiklai ir plėtrai.

1951 m. J. Brėdikis buvo Lietuvos sunkumų kilnojimo vicečempionas, vienas banglenčių sporto pradininkų Lietuvoje.

Akademikas J. Brėdikis buvo apdovanotas: ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro Kryžiumi (2009 m.); Lietuvos tautinio olimpinio komiteto Olimpine žvaigžde; Lietuvos krūtinės ir širdies chirurgijos draugijos „Garbės ženklų“ (2009 m.); Kauno miesto „Gerumo kristalų“ (nominacija „Už suteiktą viltį gyventi“); Kauno raj. savivaldybės I-jo laipsnio Santakos garbės ženklų (2009 m.); Darbo raudonosios vėliavos ordinu (1986 m.); SSRS „Išradėjo ženklų“, dviem Liaudies ūkio pasiekimų parodos sidabro medaliais; PSO medaliu (už kovą su rūkymu); dviem Lietuvos mokslo valstybinėmis premijomis (1968 m. ir 1980 m.); SSRS valstybinė premija; Purkinje medaliu (Čekija) už mokslinius tyrinėjimus; LR užsienio reikalų ministerijos medaliu (Lietuvos narystei ES ir NATO partnerystei paminėti); „Europos išradėjo“ titulu (1990 m.); akademiko A. N. Bakulevo premija (2010 m.).

- Parengė
- LMA Organizacinio skyriaus vyriausioji specialistė
- Valerija Paškauskienė

- Naudoti šaltiniai:
- Akademiko Jurgio Brėdikio asmens byla
- Visuotinė lietuvių enciklopedija
- Virginijos Valuckienės nuotrauka